

Sygn. akt II Ka 632/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Zamościu II Wydział Karny w składzie :

Przewodniczący: SSO Urszula Zwolak (spr.)

Sędziowie: SO Lesław Dąbrowski

SO Przemysław Szyszka

Protokolant: stażysta Dorota Wybacz

przy udziale Prokuratora Prok. Okręg. Marka Sowy

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2014 roku

sprawy **Ł. Ż.**

oskarżonego z art.178a§4 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zamościu

z dnia 30 kwietnia 2014 r. sygn. akt II K 731/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że wymiar orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności łagodzi do 10 (dziesięciu) miesięcy, zaś wymiar orzeczonego środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym łagodzi do 4 (czterech) lat ;

II. uchyla orzeczenie o kosztach sądowych ;

III. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy ;

IV. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa za obie instancje kwotę 184, 95 zł (sto osiemdziesiąt cztery złote dziewięćdziesiąt pięć groszy) tytułem wydatków oraz kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem opłaty.

/-/ Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt IIKa 632/14

UZASADNIENIE

Uzasadnienie faktyczne:

Sąd Rejonowy w Zamościu wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2014 roku wydanym w sprawie IIK 731/13 uznał oskarżonego **Ł. Ż.** winnym tego, że:

w dniu 10 sierpnia 2013 roku w Z. woj. (...) na ul. (...), będąc wcześniej prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Zamościu sygn. akt VIIK 1243/08, nie zastosował się do orzeczonego wyrokiem zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych obowiązującym w okresie

sześciu lat od dnia 09.12.2008 r., w ten sposób, że prowadził samochód osobowym m-ki B. (...) o nr rej. (...) w ruchu lądowym znajdując się w stanie nietrzeźwości – 0,72 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu

tj. czynu wyczerpującego dyspozycję art. 178a § 4 k.k. i za to na podstawie art. 178a § 4 k.k. skazał go na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 8 lat;

zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa tytułem kosztów sądowych kwotę 484,95 zł.

Apelację od tego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego. Na podstawie art. 425 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 444 k.p.k. zaskarżył wyrok w części dotyczącej kary i środka karnego, zaś na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 3 i 4 k.p.k. wyrokowi zarzucił:

1). rażąco surowość, niewspółmierność w stopniu niedającym się zaakceptować orzeczonych wobec oskarżonego: kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 8 lat w sytuacji gdy prawidłowa ocena okoliczności zdarzenia, w zwłaszcza stopień winy, społecznej szkodliwości czynu oraz cechy osobowości sprawcy, winny skłaniać Sąd I instancji do orzeczenia zdecydowanie łagodniejszej kary, zbliżonej do dolnej granicy sankcji przewidzianej w art. 178a § 4 k.k. oraz orzeczenia wyżej wskazanego środka karnego na krótszy okres czasu;

2). błąd w ustaleniach faktycznych polegający na niezasadnym przyjęciu przez Sąd I instancji założenia, iż po stronie oskarżonego brak jest jakichkolwiek elementów prognostycznych wskazujących na możliwość osiągnięcia celów kary oraz oddziaływań resocjalizacyjnych na oskarżonego w warunkach wolnościowych, w sytuacji gdy właściwa ocena postawy sprawcy, jego właściwości, warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa prowadzą do odmiennych wniosków uzasadniających warunkowe zawieszenie orzeczonej wobec Ł. Ż. kary pozbawienia wolności.

Podnosząc te zarzuty skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- wymierzenie oskarżonemu Ł. Ż. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat tytułem próby;

- orzeczenie wobec oskarżonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat.

Uzasadnienie prawne:

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego jest co do zasady trafna i zasługuje na uwzględnienie, natomiast wnioski o warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności nie znajduje uzasadnienia w dowodach zgromadzonych w sprawie.

Na wstępie należy zauważyć, iż wina oskarżonego w zakresie przypisanego mu czynu nie budzi wątpliwości ani w ocenie Sądu Okręgowego, ani też w ocenie stron, skoro skarżący przypisania winy i skazania oskarżonego nie kwestionował.

Należy się natomiast zgodzić z zarzutem apelacji sformułowanym w jej pierwszym punkcie. Ocena wymiaru orzeczonych: kary i środka karnego przez pryzmat z jednej strony sankcji przewidzianej w art. 178a § 4 k.k. i granic orzekania środka karnego – zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych (art. 43 § 1 k.k.), a z drugiej zasad, dyrektyw i celu wymiaru kar oraz środków karnych (art. 53 § 1 k.k.) prowadzi do wniosku, iż wymierzone wobec oskarżonego: bezwzględna kara pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy oraz zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 8 lat są rażąco surowe. Należy podkreślić, iż miarą surowości kary nie jest ilościowe oznaczenie czasu pozbawienia wolności, ale stopień wykorzystania sankcji karnej przewidzianej za dane

przestępstwo. Ta sama reguła odnosi się do zasad orzekania środka karnego. W niniejszej sprawie Sąd I instancji, za występki z art. 178a § 4 k.k. wymierzył oskarżonemu zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w wysokości 8 lat, przy górnej granicy przewidzianej dla tego środka karnego na poziomie lat 10 i wymierzył oskarżonemu karę pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy przy dolnej granicy 3 miesiące a górnej 5 lat za przypisane przestępstwo. Sąd Rejonowy wymierzając oskarżonemu karę i środek karny w wymiarze powyżej wskazanym podał, iż: „...baczył by kara była dolegliwa dla oskarżonego” (k. 44v akt). Sformułowanie to wskazuje, że głównym celem orzeczenia kary w wysokim wymiarze, była dla Sądu I instancji prewencja szczególna i wskazana wprost dolegliwość kary. Tymczasem kara zbyt surowa w stosunku do popełnionego czynu nie odnosi pożądanego skutku i staje się karą niesprawiedliwą. Orzekane wobec sprawców przestępstw kary i środki karne mają, zgodnie z dyrektywami sądowego wymiaru kary (art. 53 § 1 k.k.) cel przede wszystkim prewencyjny i wychowawczy, zaś oddziaływanie represyjne zarezerwowane jest przede wszystkim dla przestępców niepoprawnych i takich, których warunki osobiste i notoryczne naruszanie norm prawa oraz współżycia społecznego powodują, że ich resocjalizacja krótkotrwałymi karami, jawi się jako bezskuteczna. Realizacji celów kary: prewencyjnego i wychowawczego w stosunku do oskarżonego nie może być realizowana jedynie poprzez mechaniczne wymierzanie mu kar w wymiarach większych niż zostały orzeczone w poprzednim wyroku.

Art. 53 § 1 k.k. zobowiązuje sąd do kompleksowego rozważenia wszystkich dyrektyw wymiaru kary, tak w zakresie zapobiegania, jak i wychowania sprawcy. Stąd też wybór rodzaju, jak też i orzeczenie rozmiaru kary należy do podstaw realizacji odpowiedzialności karnej i dolegliwości, które powinny być w zgodzie z formułą, iż sąd powinien "(...) baczyć, by dolegliwość ta nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień szkodliwości czynu" oraz biorąc pod uwagę określone w art. 53 § 1 cele kary. (wyrok SN z dnia 8 lutego 2001 r., WA 1/01, LEX nr 553856).

Ponadto Sąd Rejonowy, jak wynika z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku wymierzając oskarżonemu karę zasadniczą i środek karny, nie znalazł po jego stronie żadnych okoliczności łagodząco wpływających na wymiar kary. Tymczasem analiza akt wskazuje, że oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu zarówno na rozprawie (k. 28), jak też w postępowaniu przygotowawczym (k. 9) – czego Sąd nie zauważył i nie brał pod uwagę. Kolejną okolicznością łagodzącą, która winna być wzięta pod uwagę przez Sąd I instancji przy orzekaniu kary jest pozytywny za ostatnie lata wynik wywiadu środowiskowego (k.31-33) oraz fakt, że oskarżony poprzedni czyn tego samego rodzaju popełnił 5 lat wcześniej. Niepodważalnym faktem jest to, że oskarżony był wielokrotnie dotychczas karany za różnego rodzaju przestępstwa, jednak sprawcę przestępstwa karze się za jego czyn, a nie za życiorys. Oczywistym jest, że uprzednia karalność musi mieć wpływ na wymiar kary, jednak jest to okoliczność podlegająca ocenie Sądu, a jej wpływ na orzekanie kary winien być racjonalny i proporcjonalny. Orzeczona kara winna uwzględniać jej społeczny przekaz i wpływać prewencyjnie na potencjalnych sprawców, przy czym musi być ona sprawiedliwa i adekwatna w stosunku do ciężaru popełnionego występkę.

Istotą prewencji ogólnej nie jest wyłącznie wymierzanie surowych kar pozbawienia wolności, lecz kształtowanie w społeczeństwie przekonania o nieuchronności kary, jej dostosowanie do stopnia winy sprawcy i okoliczności podmiotowo-przedmiotowych czynu, a zatem - karanie sprawiedliwe i tworzące atmosferę zaufania dla obowiązującego systemu prawnego. Słowem, każdy czyn i każdy sprawca wymaga indywidualnego potraktowania. (wyrok S.A. w Szczecinie z dnia 6 lutego 2014 r., IIAKa 1/14, LEX nr 1441560).

Mając powyższe na uwadze Sąd uwzględniając zarzuty autora apelacji co do zbytnej surowości wymierzonej kary pozbawienia wolności i środka karnego wymiary te złagodził odpowiednio: do 8 miesięcy i 4 lat. Zdaniem Sądu Okręgowego tak orzeczone: kara pozbawienia wolności i środek karny - zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych uwzględniają wszelkie zaistniałe w sprawie okoliczności obciążające i łagodzące oraz spełnią dyrektywy i cele wymiaru kary.

Natomiast nie można zgodzić się z drugim zarzutem apelacji, ani podzielić wniosku apelacyjnego o warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności. Zgodnie z treścią art. 69 § 4 k.k. warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej na podstawie art. 178a § 4 k.k. jest możliwe „w szczególnie uzasadnionych wypadkach”. W stosunku do oskarżonego Ł. Ż. tego rodzaju wypadki nie zachodzą. Jest on

osobą wielokrotnie karaną i odbył już kilka lat kar pozbawienia wolności, jest ojcem jednego dziecka, nie pozostaje w stałym stosunku pracy, co powoduje, iż w odniesieniu do niego trudno doszukać się elementów „szczególności”, które pozwoliłyby na zastosowanie wobec niego dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary. Sąd Okręgowy dokonał analizy wskazanych w zarzucie apelacyjnym okoliczności sprawy, warunków osobistych i właściwości oskarżonego oraz jego dotychczasowego sposobu życia, ale też ciężaru naruszonych przestępstwem norm prawnych, w tym znacznego stanu nietrzeźwości co wiązało się z wysokim zagrożeniem bezpieczeństwa dla użytkowników dróg i nie dostrzegł możliwości zastosowania wobec oskarżonego na zasadzie szczególnych warunków, postulowanego warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności. W tym zakresie Sąd Okręgowy podziela ustalenia i stanowisko Sądu Rejonowego. Powyższe względy legły u podstawy nieuwzględnienia apelacji obrońcy oskarżonego co do wniosku o warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności.

Analiza akt sprawy, sposobu przeprowadzenia postępowania sądowego, treści wyroku i jego uzasadnienia nie dała podstaw do stwierdzenia uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub w art. 440 k.p.k., ani też Sąd Okręgowy nie stwierdził innych uchybień podlegających korekcie odwoławczej, wobec czego zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy w pozostałym zakresie.

Wobec złagodzenia wymiaru kary zasadniczej stanowiącej podstawę naliczenia opłat, Sąd uchylił orzeczenie o kosztach sądowych za postępowanie przed Sądem I instancji i na podstawie art. 627 k.p.k., art. 636 § 1 k.p.k. i art. 618 § 1 k.p.k. oraz na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 3 i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223, ze zm.) zasądził za obie instancje koszty sądowe, na które złożyły się wydatki w łącznej kwocie 184,95 zł i opłata w wysokości 180 zł.

/-/ Na oryginale właściwe podpisy.